

Október bol mesiac úcty k starším

Dňa 29. 10. 2014 usporiadali v MOTORESTE POD KRÍŽOM, pri príležitosti mesiaca úcty k starším, pre všetkých stravníkov slávnostné posedenie spojené s kultúrnym programom. O príjemný program sa postarala Materská škola Hnilčík. Bavili sa teda starší i mladší a tu Vám prinášame zopár fotiek z tohto dňa. Zároveň Vám všetkým Motorest pod krížom praje krásne a pokojné Vianoce, do nového roku 2015, len to najlepšie a hlavne veľa zdravia. O rok sa stretneme zas.

František Murgáč

Vážení spoluobčania!

v prvom rade by som sa chcel Vám poďakovať za dôveru, ktorú ste mi naposledy vyslovili v nedávnych komunálnych voľbách zvolením za starostu obce. O svojich zámeroch Vás budeme spolu s poslancami obecného zastupiteľstva informovať prostredníctvom uznesení v Obecných novinách.

S blížiacimi sa Vianocami nastáva čas otvárania ľudských srdiec. Je to čas radosti, veselosti, lásky, pokoja a mieru. Čas, kedy sa snažíme aspoň na malú chvíľu pristaviť a zaspomínať si na krásne chvíle prežité v tomto roku a mnohí z nás si isto spomenú aj na tie posledné vianočné sviatky, ako aj na svojich blízkych, ktorí sú niekde v zahraničí, alebo už nie sú medzi nami. Teraz sa môžeme opäť zamyslieť nad čarom a atmosférou vianočných sviatkov. Pri tom sa snažíme nezabudnúť na svojich blízkych a známych, aby v tomto krásnom čase nebol nikto sám.

Dovoľte mi preto, aby som všetkým spoluobčanom poprial príjemné sviatky, šťastie, pokoj v duši a pevné zdravie v rodinách.

Zároveň Vám všetkým prajem, aby ste do nového roku vykročili šťastnou nohou a s optimizmom. Iste nás postretnú krásne, ale i nepríjemné chvíle a okamihy, lebo aj tie patria k životu. Nezaбудnime však na ľudskosť, toleranciu, vzájomnú pomoc a porozumenie.

Vladimír Fabian, starosta obce

Výsledky komunálnych volieb v obci Hnilčik

Uznesenia z V. zasadnutia Obecného zastupiteľstva konaného dňa 19. 9. 2014

V sobotu 15. novembra 2014 sa konali voľby do miestnych samospráv. Je zvykom, že o tieto voľby je väčší záujem ako o voľby prezidenta či parlamentu. Percentuálna účasť na celom Slovensku predstavovala 48,34% a v obci Hnilčik **57,45%**. V našej obci boli 3 kandidáti na starostu a siedmi kandidáti na poslancov, z ktorých mohli byť zvolení len piati. S veľkým prehľadom vyhral voľby starostu **Vladimír Fabian** (SMER-SD), ktorému dali hlasy tri štvrtiny voličov. Vladimír Fabian teda riadi obec i naďalej – spolu už 21 rokov (od roku 1993, kedy vymenil predčasne Štefana Semana). Tento úspech znamená aj záväzok pracovať pre blaho svojej obce a pre všetkých jej obyvateľov spolu s tvorivým a pracovitým zborom poslancov. Našmu starostovi, ale aj poslancom blahoželám k zvoleniu a želám im veľa zdravia, síl a odhodlania do ďalšej práce pri vykonávaní tejto zodpovednej funkcie.

Výsledky – STAROSTA:

Vladimír Fabian, SMER-SD – 76,4% – 201 hlasov
Anton Kocúr, NOVA – 22,4% – 59 hlasov
František Lipták, SIET – 1,1% – 3 hlasy

Výsledky – POSLANCI:

Lubomír Kačír, SMER-SD – 189 hlasov
František Fabian, SMER-SD – 154 hlasov
Vlastimil Novotta, SIET – 149 hlasov
Branislav Murgáč, NOVA+SaS+KDS – 140 hlasov
Emil Jurčák, SMER-SD – 132 hlasov
Božena Fehérová, SMER-SD – 119 hlasov
Jozef Paulík, SMER-SD – 94 hlasov

František Murgáč

Uznesenie č. 46-19/9-2014

Obecné zastupiteľstvo Obce Hnilčik podľa § 11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení berie na vedomie informáciu o plnení uznesení zo 4. zasadnutia OZ, konaného 18. 7. 2014.

Uznesenie č. 47-19/9-2014

Obecné zastupiteľstvo obce Hnilčik schvaľuje dátum ustanovujúceho zasadnutia nového OZ na deň 12. 12. 2014 o 17.00 hod. v budove školiaceho strediska (budova Požiarnej zbrojnice).

Uznesenie č. 48-19/9-2014

Obecné zastupiteľstvo obce Hnilčik schvaľuje preplatenie nevyčerpanej dovolenky pre starostu obce a schvaľuje zálohu nevyčerpanej dovolenky pre starostu obce v prípade nezvolenia do funkcie.

Uznesenie č. 49-19/9-2014

Obecné zastupiteľstvo obce Hnilčik schvaľuje zálohu na odstupné starostovi obce z dôvodu skončenia volebného obdobia v prípade nezvolenia do funkcie starostu.

Uznesenie č. 50-19/9-2014

Obecné zastupiteľstvo Obce Hnilčik berie na vedomie výmenu čističky pri 8 b. j. a MŠ.

Uznesenie č. 51-19/9-2014

Obecné zastupiteľstvo Obce Hnilčik berie na vedomie zabezpečenie ostatných investičných akcií.

Uznesenie č. 52-19/9-2014

Obecné zastupiteľstvo Obce Hnilčik berie na vedomie zmenu rozpočtu obce na rok 2014 rozpočtovými opatreniami č. 20,21,22,23/2014.

Uznesenie č. 53-19/9-2014

Obecné zastupiteľstvo Obce Hnilčik schvaľuje zvýšenie nákladov na nákup potravín z 1,05 na 1,15 od 1. 1. 2015 a zároveň ukladá upraviť VZN č. 13

Osobnosti našej obce – Miloš Greisel

Miloš Greisel sa narodil 1. mája 1948 v Považskej Bystrici. Jeho kroky ho zaviedli na Spiš, keď mal 15 rokov a začal študovať na Strednej priemyselnej škole baníckej a geologickej v Spišskej Novej Vsi. Spolu s kamarátmi z triedy zdolával Slovenský raj a Vysoké Tatry. Po skončení školy a povinnej vojenskej služby začal pracovať na Uránovom prieskume – Závod IX Spišská Nová Ves (predchodca Uranpres-u), kde sa venoval geologickej a baníckej práci – ako geológ, geológ v bani, neskôr štajger (banský dozorca), až ober štajger. Ako sám hovorí: „bola to najkrajšia časť môjho života“. No platil zákon, že v tomto odvetví sa nemohlo odpracovať viac ako 2300 zmien. A tak sa začali písať nové dejiny jeho života. V 90-tych rokoch vzniká firma PEBEK – neskôr mení názov na QATRO s. r. o.. Miloš Greisel bol spolu s ďalšími 3 členmi a zároveň kamarátmi, jedným zo zakladateľov. Firma začala s výrobou stavebného materiálu – tvárnice a zámko-

vá dlažba, obrubníky, komínové dielce, výroba sanitárneho zariadenia. Pán Greisel tejto firme venoval veľa energie, no teraz po rokoch konštatuje: „Do určitej doby ma to stálo veľmi veľa času, ale firma sa zabehla a ide to prakticky samo. Ja som už chcel ísť do dôchodku a užívať si pokoj.“ Teraz má Miloš Greisel viac voľnosti a priestoru na vykonávanie svojich záľub a to cestovanie, fotografovanie, či horolezectvo. Najradšej spomína na krajiny ako Nový Zéland,

Austráliu či Afganistan, kde strávil 3 mesiace. Nikdy na týchto cestách nechýbal jeho najvernejší spoločník – fotoaparát. Miloš hovorí: „následne je každá cesta zdokumentovaná vo fotoknihe, a tak sa môžem stále vracieť k svojim cestám“. „Mojou túžbou je ale navštíviť Patagóniu – ohnivú zem.“ Patagónia je časť Južnej Ameriky, nazývaná aj ako ohňová zem. Na Hnilčíku je pán Greisel už 17 rokov. Keďže je jaskyniar a horolezec, začal chodiť a objavovať banské bohatstvo nášho okolia. Veď aj k fotografovaniu sa dostal, keď ako člen Oblastnej skupiny speleológov zo Spišskej Novej Vsi objavili Stratenskú jaskyňu v roku 1972. Život v podzemí poznal ako geológ veľmi dobre. Všade kde sa dokázal vziať začal fotiť a následne ukazovať tieto materiály p. Jančurovi a p. Fabiánovi a tak sa spolu snažili oživiť spomienku na zašlé banícke časy. Pánovi Greislovi sa už podarilo zrealizovať niekoľko zaujímavých aktivít na pozdvihnutie našej obce. Je to napríklad zvonička Bindt, ktorá vzišla z jeho iniciatívy. Taktiež vyznačenie turistických trás a bežeckých chodníkov, ktoré realizoval spolu s občianskym združením „Hnilčícki borsuci“. Ale je ešte veľa cieľov, ktoré by chcel Miloš Greisel zrealizovať, napríklad zveľadiť portál štôlne Ernest na Roztokách, či doriešiť spolu s občianskym združením „Hnilčík pre prítomnosť, pre budúcnosť“ banský skanzén. Ale môžem prezradiť že pán Greisel chystá pre obyvateľom Hnilčíka ešte jedno veľké prekvapenie.

Pribudli nám nové cykloturistické mapy

Súbor nových cykloturistických máp je ďalším z výstupov činnosti Oblastnej organizácie cestovného ruchu SPIŠ, ktorej riadnym členom je aj obec Hnilčík (bohužiaľ ako jediný subjekt cestovného ruchu z obce!). Už tretí rok pracuje organizácia OOCR SPIŠ na doplnení chýbajúcej štruktúry v oblasti turizmu v našom regióne, ktorá je veľmi zlá. Jedným zo zameraní je cykloturistika. Tu okrem obnovy cykloturis-

tického značenia sa venuje aj vybavovaniu a označovaniu nových cykloturistických trás. Príkladom činnosti v regióne Hnilčík je označenie novej trasy z Hnilčíka cez Roztoky a Grajnár až do Hnilca, alebo sprístupnenie Hnilčíka značenou CTT z Olše cez Markušovskú dolinu na Bindt. Organizácia zastrešuje túto problematiku v regióne od Braniska po Kráľovu Hoľu a od Levočských vrchov po Gemer na juhu. Financovanie činnosti OOCR SPIŠ a aj týchto máp je zabezpečované len z členských príspevkov a získaných dotácií prostredníctvom projektov. Organizácia nemá žiadneho zamestnanca a jej činnosť stojí a padá len na aktivitách členov. Osadenie máp majú zabezpečiť obce. V tomto roku bolo vytvorených 15 ks máp. Stojany vyrobila SPŠD Spišská Nová Ves. Autori mapy a fotografií sú na nej uvedení. Za obec Hnilčík sa aktívne pri osadzovaní mapy na Šuflerlande zúčastnili členovia Hnilčíckých borsukov Mgr. Štefan Poprocký PačDr, Ing. Ján Černík, Miloš Greisel a zamestnanci firmy Qatro s.r.o. Spišská Nová Ves, obyvatelia Hnilčíka Janko Ondrejčík a Štefan Murgač. Za prejavenu ochetu ďakujeme.

*Podpredseda OOCR SPIŠ Mgr. Vladimír Nováček
a Miloš Greisel*

**Dňa 28. 12. 2014 sa uskutoční
PINPONGOVÝ TURNAJ
so začiatkom o 11⁰⁰ hod.
v Motoreste POD KRÍŽOM**

**Kategórie: ženy, muži, veteráni
Štartovné = 3€ (v cene je aj kotlíkový guláš)
Záujemcovia sa môžu hlásiť
na tel. číse 0903 380 605 do 27. 12. 2014**

Sviatok všetkých svätých a dušičky

Počas obidvoch sviatkov 1. a 2. novembra nielen veriaci, ale i ostatní obyvatelia na Slovensku navštevujú hroby svojich blízkych, zdobia ich kvetmi a zapalujú sviečky. Začiatkom novembra si pripomínáme dva významné sviatky. Prvým je Sviatok všetkých svätých - 1. november. Už po stáročia cirkev spája s touto slávnosťou nádej na vzkriesenie. Je to deň radosti, a nie strachu. Sviatok všetkých svätých sa prvýkrát slávil 13. mája 609, keď pápež Bonifác IV. prebral od cisára Fokasa pohanský chrám všetkých bohov, panteón, a zasvätil ho Preblahoslavenej Panne Márii a všetkým svätým mučeníkom. Druhým významným sviatkom je spomienka na všetkých verných zosnulých, ľudovo nazývaná Dušičky. Tento sviatok nadväzuje na slávnosť všetkých svätých. Spomienku na všetkých verných zosnulých zaviedol svätý opát Odilo z Cluny v roku 998. Vplyvom clunyjských mníchov sa táto spomienka počas 11. storočia veľmi rozšírila. V Ríme ju prijali v 14. storočí.

Kermeš Bindt

Dňa 4.12.2014 sa konala odpustová slávnosť v kostole sv. Barbory na Bindte. V tomto malom kostolíku sa konala svätá omša, ktorú odslúžil a prijal pozvanie od nášho Pána farára Lubomíra Nemeša pán farár z Dediniek Radomír Bodziony.

Polnočná svätá omša

Vianoce sú kresťanským sviatkom, ktorý sa začal sláviť v 4. storočí. V noci z 24. na 25. decembra sa od nepamäti slávi po celom svete polnočná sv. omša, ktorá je vigíliou slávnosti Narodenia Pána. Práve v túto noc si celý kresťanský svet pripomína a ospevuje narodenie Ježiša Krista.

Pripravila Lenka Kačírová

OŠK Baník Hnilčik

Po skvelom štarte - útlm

Skončila sa jesenná časť siedmej ligy 2014/2015 a môžeme začať bilancovať. Futbalisti Hnilčika mali futbalovú schôdzu po jesennej časti, predseda klubu zhrnul klady, zápory ale aj ciele. Pripomenuli sme si náš finančný stav, nutné prestupové otázky, podiskutovali sme aj o projekte ktorý sme vypísali na rozvoj športu v obci.

Futbalová jeseň sa pre nás začala maximálne pozitívne, veď ešte v 8. kole sme v Odoríne bojovali o priebežne prvé miesto a v spomedzi všetkých tímov sme mali najviac strelených a najmenej inkasovaných gólov. Potom sa nám ale prestalo dariť a hlavne v smolných domácich zápasoch chýbali víťazné góly. Iba remíza bol konečný výsledok hneď pri štyroch domácich zápasoch. Výkonom sme sklamali hlavne v Iliašovciach a skončili sme so ziskom 22 bodov až na 6. mieste. V tabuľke strelcov figurujú aj naši hráči – sú to Peter Matiašovský, ktorý je s 13 gólmi na druhom mieste a Martin Fabián s 11 gólmi na piatom mieste. Stred tabuľky je veľmi

Báseň bez servítky

Som veľmi rád, že naša pravidelná prispievateľka básní do spravodaja Cecília Fabinyová opäť pridala niečo zaujímavé. Báseň odzrkadľuje aktuálnu situáciu na Slovensku a autorka sa vôbec nehanbila použiť i expresívne výrazy. Keď som túto báseň čítal prvýkrát, veľmi ma pobavila a schuti som sa zasmial. Väčšinou sa ľudia boja pomenúvať aktuálne veci nahlas, ale táto báseň je pravým opakom. Už teraz sa teším na ďalší príspevok od pani Fabinyovej a podporujem jej tvorivého ducha.

Zašlé časy

*Buli časy buli, ale še minuli,
ej ta to buli časy, keď človek nerobil, zavreli do basy.
Robota še traci, tovarne zavreli,
ta oni dočista len žeby sme hladom umreli.
Pejc pary topankoch može Slovak zodrac,
čo chodzi po uradoch o robotu žobrac.
Velika to zmena na narod posobi,
že ludze še viešaju aj skaču do vody.
Leky a nemocnice zadarmo sme mali
a teraz z chudoby skuru by zodrali.
Euroch je pramalo, podzme banky lupic,
lebo za tote penzie a vyplaty hovno še da kupic.
Trebalo nam toto od zapadu zobrac?
Keď tak ďalej pujdze, budzeme aj žobrac.
Národ utrapeny na duchu ochorel,
sen o lepši život dzeškaj še mu podzel.
Ešči tak nebulo, namoj pravdu vera,
aj keď nam dyrigovala komunizmu era.
Škoda rozum trapic, šicko je nam jasne,
že my od chudoby zomreme predčasne.
Zapomnime na krivdy, čo na nas pachaju,
radujme še z toho, že dze nas, ta aj ich zahrebaju.
Ešči majme radosc, že Boh sudca všemohúci
od nebeskej brany na dno pekla ich zruci.*

Cecília Fabinyová

vyrovnaný a otvorený. Naším cieľom je skončiť do štvrtého miesta po odvetách v jarnej časti. Jarná časť začína domácim zápasom 5. apríla 2015 o 15:30 so Spišským Hrušovom. Ale príprava už začala tréningami v telocvični Smižany a prvé priateľské zápasy sú už dohodnuté na január a február proti dorastencom SNV a SNV „B“ na umelej trávě pod umelým osvetlením na štadióne v Sp. Novej Vsi.

poradie	mužstvo	zápasy	výhry	remízy	prehry	skóre	bodý
1.	TJ Družstevník ODORÍN	15	5	0	1	24:14	36
2.	Spartak Bystrany	15	10	1	4	52:29	31
3.	TJ Družstevník FO Letanovce	15	8	4	3	51:31	28
4.	OKŠ Spišský Hrušov	15	7	2	6	37:23	23
5.	OŠK Slovinky	15	7	2	6	44:31	23
6.	OŠK Baník Hnilčik	15	6	4	5	49:23	22
7.	Rudňany „B“	15	6	4	4	29:25	22
8.	FK 56 Iliašovce	15	4	5	6	21:33	17
9.	FK Slov. Raj Sp. Tomášovce	15	2	2	11	19:58	8
10.	FC Richnava	15	0	1	14	18:93	1

František Murgáč

Talentovaná basketbalistka

V júni vyšiel v našom spravodaji článok o talentovanej basketbalistke Vladke Kačírovej. Veľa ľudí sa pýta, ako sa jej darí? Stále ju to baví, hrá ešte basketbal? Navštívil som teda jej rodinu a opýtal sa priamo Vladky, čo má nové. Najskôr ale základné informácie o tejto nádejnej športovkyni.

Vladimíra Kačírová má 12 rokov, narodila sa 21. októbra 2002. Chodí do šiestej triedy a hrá basketbal za Športový klub basketbalu dievčat v Spišskej Novej Vsi (ŠKBD). Basketbalu sa venuje už 4 roky

a privedol ju k tomu ujo (František Fabián ešte ako masér „A“ mužstva dospelých basketbalistov). Spolu s ňou si cestu k basketbalu našla aj jej sesternica Natália Fabiánová. Vladimíru som našiel doma až neskoro večer o siedmej. Práve prišla z tréningu, ktorý má 4 x týždenne po 1,5 hodiny. K tomu ešte musíme prirátavať dvojzápas, ktorý absolvuje každý víkend. Stojí to veľa síl a hlavne veľa času. Neraz ju tréner musí doviezť až domov po tréningu, či zápase. Zaujímalo ma, aké známky dosahuje v škole pri toľkých mimoškolských aktivitách. Žiacka knižka mi ihneď odpovedala – Vladimíra sa učí veľmi dobre a zdá sa, že i v škole dosahuje pekné výsledky, nielen v športe. Určite jej v tomto pomáhajú hlavne rodičia. Áno, rodičia jej dávajú pomocnú ruku doma, pri učení, ale cez zápas sa Vladka plne koncentruje iba na hru a nevníma či medzi divákmi sedia aj jej rodičia. Naša basketbalistka vôbec nepatrí medzi najvyššie hráčky, hoci je na svoj vek pomerne vysoká. Keďže je veľmi rýchla, hrá skôr zozadu. Hráčku s číslom dresu 8 môžeme vidieť skôr pri plnení si defenzívnych povinností. V tejto sezóne si okrem žiackej ligy zahrala aj na kvalitných turnajoch mimo Spišskej Novej Vsi. V auguste sa zúčastnila na dvoch medzinárodných turnajoch – v Poľskom Sosnowci a v Košiciach. Na oboch turnajoch obsadili dievčatá Spišskej Novej Vsi 2. miesto v silnej konkurencii a nabrali tak dôležité skúsenosti.

Vladke samozrejme blahoželáme k dosiahnutým úspechom a dúfame, že ešte o nej budeme počuť veľa pri jej pôsobení pod deravými košmi.

František Murgáč

Športový klub Hnilčický borsuci usporiadal 1.ročník zábavy s fujarou a harmonikami na banskú ľudovú nôtu s Borsukmi, ktorá sa uskutočnila v Banskej klopäčke. „Borsukov“ a ich priaznivcov privítal „ľudovoodetý“ výbor.

MRAZNICA CUP

Dňa 13. septembra 2014 sa na multifunkčnom ihrisku na Hnilčíku pod záštitou SCM uskutočnil turnaj Mraznica CUP. Hrало sa systémom každý s každým a celý turnaj vyhrali chlapci z Freesport tímu. Hanbiť sa nemuseli ani hráči z Hnilčíka, ktorí obsadili pekné tretie miesto (na fotke). Ocenené boli aj individuálne výkony. Za najlepšieho brankára bol vyhlásený Kveto Sonoga, najviac gólov strelil Ján Kaščák. Celkové poradie: 1. Freesport 2. OOPZ 3. Hnilčík 4. Závadka 5. Stará garda 6. Spotení chlapci.

František Murgáč

BANSKÁ LANOVKA V ROZTOKÁCH

Banský revír v Roztokách mala od roku 1890 vo vlastníctve Hornoslíezská účastinná spoločnosť pre železničné potreby so sídlom v Katoviciach. Významné roztocké bane (Ernest, Katarína a Barbora) boli umiestnené vyššie za osadou Roztoky a preto bola doprava rúd od nich k nižšie položenej úpravni v stanici úzkorozchodnej banskej železnice Roztoky – Markušovce v tzv. „Štacióne“ pomerne komplikovaná. Preto bola v roku 1906 vybudovaná jednoduchá drevená lanovka dlhá 700 m ako dočasné riešenie prepravy železnej rudy. Jej prevádzka mala skončiť po vyrazení spojovacej šachty Katarína medzi rovnomennou štôľňou a nižšie položenou štôľňou František Jozef. Samotná lanovka je zaznačená len v Situačnej mape Roztok z 10. apríla 1907, ktorú nakreslil merač Reményi v Roztokách. Táto lanovka je zachytená na viacerých fotografiách banskej osady Roztoky a v súvislosti s jej stavbou je potrebné pripomenúť, že bola vybudovaná ako prvá z troch lanoviek na území Hnilčíka. Pozostávala z hornej nakladacej stanice pri štôľni Katarína, dolnej vykladacej stanice v budove Štaciónu a zo 16 drevených pilierov, ktoré sa podobali na Pohligovú konštrukciu.

Keďže lanovka pretínala viaceré cesty a chodníky v osade, boli v rámci bezpečnosti nad nimi vybudované drevené ochranné konštrukcie (tzv. mosty), ktoré zabráňovali pádu rudy na ľudí. Trasa lanovky bola priama, v dôsledku čoho viedla cez rôzne záhrady a popred domy v niekoľkometrovej výške. Podľa plánu lanovky vieme o tom, že viedla tesne

popred okná budovy banskej správy a po pretnutí cesty tesne popred Kasíno. Končila v stanici postavenej vo svahu na halde oproti prvému domu banskej kolónie. Piliere lanovky boli vztýčené v záhradách týchto a mnohých iných budov v osade.

Spomínaná dopravná šachta Katarína bola vyrazená v roku 1910 a o rok nato bola lanovka rozobraná. Budovy staníc boli zlikvidované a piliere spílené. Niektoré z nich boli postavené na betónových alebo murovaných pätkách a je možné, že nejaký ten pätkový kváder je ešte stále zapustený do zeme v záhrade nejakého domu v osade Roztoky ako posledný pozostatok po lanovke, ktorá fungovala len krátke štyri roky.

Nabudúce: Banský závod v Bindte – stručná charakteristika

Lukáš Patera

HNILČÍCKE ANÁLY 2

Záhady prapôvodu Bindtu

Dávne osudy tejto osady sú možno previazané s historicky doložitelným a pritom záhadným Goldbachom a so zaniknutou osadou Stránka. Bezpochyby sú spojené s banskými aktivitami zemepánov Máriašiovcov a to s teplíčskou vetvou potomkov Jána, zvaného Kassin, syna Marka, po ktorom pomenovali Tatármi zničenú a potom obnovenú osadu Svätého Michala ako Markušovce a brata slávneho grófa Batiza, zakladateľa dolného Hnilčíka. Táto súvislosť je iba hypotetická, ale pravdepodobná, veď už v jednej z najstarších listín máriašiovského archívu z roku **1309** (podľa M. Pajdušáka, 1923) je zdokumentované rozvinuté baníctvo v máriašiovskom chotári a zdôrazňuje sa aj skutočnosť, že baníctvo prinášalo značné zisky.

Ďalšia zmienka o pravosti medzi príbuznými v rode Máriašy o odškodné za využívanie baní pochádza z roku **1312** (M. Pajdušák, 1923). V roku **1344 (1348?)** sa uvádza novo nadobudnutie (respektíve potvrdenie pôvodných) práv na dobývanie rúd pre rod Máriašy, keď rodina dostala od kráľa Ľudovíta I. Veľkého (1342 – 1382) banské (kutacie) právo. Ťažba drahých kovov Máriašiovcami sa vraj sústreďovala v dedine Zlatník – Goldbach, ktorá ležala v Markušovskej doline na doposiaľ neidentifikovanom mieste. Goldbach jestvoval aj počas pobytu Jiskru na Spiši (1440 – 1452) a posledný raz je spomenutý v roku 1469. Niektorí historici (napríklad aj František Hadri-Drevenický) jeho existenciu, respektíve vývojovú kontinuitu spájajú s Bindtom.

V roku **1352** sa v historických záznamoch objavuje meno novej baníckej osady Stránka, pri ktorej sa pravdepodobne dobývali rudné žily východnej časti rudného poľa Bindt. V tom istom roku v Markušovciach pracovali hámre, spracújúce kovy z vydobytých rúd. Stránka sa spomína aj v listine Spišskej Kapituly z roku **1355**, a to ako haviarska osada, ležiaca v blízkosti baní, hámrov a hút. V roku 1415 už ju popisujú ako spustošený majetok, obeť neustálych, často krát aj krvavých šarvátok medzi vzdialenými bratrancami teplíčskej a markušovskej rodovej línie rodu Máriašy. Potom sa názov Stránka z historických záznamov natrvalo stráca. Osada vzhľadom na uvádzanú blízkosť hút, hámrov a baní mohla ležať iba na konci Markušovskej doliny pod Závadkou v miestach, kde ústila dedičná štôlna František. Záver Markušovskej doliny v minulosti volali aj Sonntagsgrund (Sonntagsghov majetok), čo by mohlo byť odvodené od mena

známeho meštianskeho rodu, zaoberajúceho sa baníctvom.

V období pobytu Jána Jiskru na Spiši (**1440 – 1452**) sa uvádza, že tento veliteľ prevažne českých žoldnierskych vojsk najatých uhorskou kráľovnou Alžbetou na ochranu maloletého kráľoviča a sídliači na Spišskom hrade, prezieravo podporoval baníctvo, a to najmä vo Vondrišli (dnešnom Nálepkove) a na území dedín Teplička, Matejovce, Poráč, Veľký a Malý Bindt, Močiare (asi vrch Žompy), na Sonntagsghovom pozemku (v dedine Žaloba) a v Putnoku na Hnilčíku (A. Münnich, 1898). Ide o prvé, možno len historikom Münnichom odvodené uvedenie názvu Bindt v literatúre. Prvý naozaj hodnoverný záznam s názvom Bindt pochádza z archívnej listiny zo 4. decembra 1639, podľa ktorej novoveský mešťan a ťažiar Gašpar Mum dobýva rudu v Bindte.

Je zrejme, že v Bindte sa dobývalo už od praveku, o čom svedčia pingové dobývky na Hrubej a Pingovej žile. O stredovekom a ranno-novovekom baníctve svedčia len vyššie uvedené indície. Početné údaje z 18. storočia však informujú o intenzívnom dobývaní hlavne medených rúd už v predchádzajúcom 17. storočí a zrejme aj predtým. Ako príklad je možné uviesť záznam z 24. marca **1729** z vyšetrovania stavu baní banským odborníkom Antonom Rollom pre Spišskú Kapitolu. Podľa neho novoveskí (iglovskí) ťažiarci ťažili medenú rudu mimo iného aj v chotári Tepličky v Bindte v piatich baniach na meď, ktoré „veľmi intenzívne využívali, najmä Gašpar Szontágh, Ľudovít Grünblatt a Maršalko“. V chotári Tepličky (ku ktorému Bindt v tom čase územne patrila) mali títo ťažiarci aj dve huty na spracovanie vyťaženej rudy.

Bindt zohral nesmierne dôležitú úlohu nielen v 18. storočí ako miesto významného medeného baníctva, ale najmä v druhej polovici 19. storočia, kedy tu vznikol banský závod na dobývanie železnej rudy.

Marián Jančura

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

ZABLAHOŽELALI SME

*V dnešný narodeninový deň smiech za slzy rýchlo zmeňte.
Rozdajte ho všetkým naokolo a verte, že bude, ako nikdy nebolo.
A že Vás všetci stále radi máme, tento veršík zo srdca Vám posielame...*

Anna Králová, 75 rokov

Mária Herichová

80 rokov

Emília Koptárová

85 rokov

Mária Novotťová

80 rokov

NARODILI SA

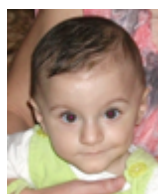
Lucia Kráľová 3. 11. 2013 →

Eliška Tomajková 18. 6. 2014

Timotej Rataj 11. 11. 2014

Juraj Berčo 26. 11. 2014

Kamil Tomajko 28. 11. 2014

MANŽELSTVO UZAVRELI

Barbora Sobinová & Oto Šimco

*Dve srdcia, dve duše, dve telá, dve povahy sú rozdielne
a predsa rovnaké, pretože láska, ktorú cítia, z nich robí jedného človeka.
Človeka silnejšieho, schopného prekonať každú nástrahu života.*

OPUSTILI NÁS

*Cez rosu v očiach slza sa tlačí,
po tvári nekonečne dlho páli,
len minútku s Vami – to nám stačí,
či len okamih krátky a ospalý.
Tak hlavu do vankúša skrývame
a prosíme, prosíme, prosíme,
nech sa nám o Vás aspoň sníva.*

Kurilla Jozef * 19. 3. 1972 – † 23. 9. 2014

Mesarčík Jaroslav * 14. 2. 1963 – † 4. 10. 2014

Schmidt Klement * 7. 10. 1932 – † 19. 11. 2014

Pripravila Dominika Novotťová

Koniec roka 2014

A je tu znova zima, opäť sa začína kolotoč odhrabávania snehu pred domov, čas kedy bude priestor na lyžovanie, korčuľovanie či sánkovanie. O chvíľu tu máme Vianoce, neskôr Silvester a privítanie nového roka. Je tu teda čas na bilancovanie roka. Som veľmi rád že po dlhej prestávke sa začal opäť vydávať náš obecný spravodaj pod záštitou obce Hnilčik a s podporou ABC štúdia. Tento rok sa nám spolu podarilo vydať 4 čísla. Dúfam že sa nám naše príspevky páčia a aspoň na chvíľku si pri ich čítaní oddýchnete od svojich povinností, či pracovnej rutiny. Prajem Vám preto príjemné čítanie, veselé prežitie vianočných sviatkov a všetko dobré do nového roku 2015.

František Murgáč

Štatistika obyvateľstva

Hlavným demografickým vývojovým trendom zostáva na Slovensku aj naďalej starnutie obyvateľstva. Podobne je to aj v našej obci. Hnilčik má k 28. novembru 2014 **539 obyvateľov**. Priemerný vek občana našej obce je 42,39 roka. V našej obci žije 477 ľudí vo veku nad 15 rokov a 62 detí vo veku do 15 rokov. Je ale dôležité, že naša obec má nad 500 obyvateľov – hlavne z pohľadu práv a povinností obce. Oproti sčítaniu obyvateľstva v roku 2001 sa počet obyvateľstva v našej obci zvýšil o 52. Staré časy spred 40 – 50 rokov, keď tu žilo 1000 ľudí, už ale nikdy nedobehneme.

rok sčítania	počet obyvateľov
1970	1 067
1980	795
1991	526
2001	487
2014	539

Deti do 15 rokov:		Mládež vo veku 15 – 18 rokov:		Dospelí: (nad 18 rokov)	
dievčatá	27	dievčatá	12	ženy	224
chlapci	35	chlapci	7	muži	234
spolu:	62	spolu:	19	spolu:	458

František Murgáč

MOTOREST POD KRÍŽOM

Vás pozýva na

ŠTEFÁNSKU DISKOTÉKU

**V piatok 26. 12. 2014
so začiatkom o 20.30
Vstupné = 1€**

**Zároveň chceme odkázať
záujemcom o SILVESTER 2014,
že poskytujeme bližšie informácie
na tel. č. 0903 380 605. Volat
najneskôr do 30.12. 2014.
Ďakujeme.**

OBEČNÝ SPRAVODAJ – Informačný občasník obce Hnilčik
vydáva Obecný úrad Hnilčik v počte 250 výtlačkov
redakčná rada: František Murgáč, Milan Majerčák, Dominika Novotťová
ďalší členovia: Katarína Kleinová, Lenka Kačírová, Stanislava Kollárová
grafická úprava, sadzba a tlač: ABC štúdio, Lucian Cmorej, Spišská Nová Ves

Najbližšia uzávierka obecného spravodaja bude 7. marca 2015.
Dovtedy môžete posilať svoje komentáre, nápady, poprípade príspevky na e-mail: hnilcik.spravodaj@gmail.com@gmail.com